

Datum: 24.08.2026

Medij: Danas

Rubrika Ekonomija

Autori: M. Obradović

Teme: Putevi Srbije d.o.o

Napomena:

Površina: 722

Naslov: Skoro sav višak ide za jednokratnu pomoć

Strana: 15

Šta donosi novi usvojeni rebalans budžeta i povećanje rasta BDP-a zahvaljujući uglavnom dobrom poljoprivrednom rodu u prvoj polovini godine

Skoro sav višak ide za jednokratnu pomoć

Ministarstvo finansija, na Vladi usvojenom rebalansu budžeta, povećalo je procenu rasta BDP u ovoj godini sa tri na 3,3 odsto. Prema obrazloženju rebalansa može se zaključiti da je za to povećanje najvažniji dobar poljoprivredni rod u prvoj polovini godine. Takođe, većina dodatnih sredstava ide za pomoć građanima, a deficit se povećava za skoro 60 milijardi dinara.

Privredni rast ove godine biće određen u potpunosti domaćom tražnjom, s obzirom na to da je rast lične potrošnje domaćinstava 4,4 odsto. S druge strane, u odnosu na plan iz budžeta koji je pravljen krajem prošle godine, investicije u osnovna sredstva će podbaciti, pa je rast korigovan sa 6,9 odsto na 4,6 odsto. Oni očekuju i da će investiciona aktivnost u drugoj polovini godine ubrzati u odnosu na prvu, pre svega zahvaljujući dinamici javnih investicija u okviru priprema za održavanje izlozbe EKSP0 2027, realizaciji infrastrukturnih projekata u oblasti saobraćaja i energetike, kao i aktiviranju započetih privatnih investicionih ciklusa.

Doprinos neto izvoza rastu bio je u prvoj polovini godine neutralan, a očekuje se ubrzanje uvoza u drugoj polovini „usled ubrzanja uvoza opreme i repmaterijala praćenog oporavkom investicione aktivnosti“, dok je procena rasta izvoza korigovana na niže.

U Vladi očekuju da će rast poljoprivrede iznositi 13,9 odsto umesto prethodnih 3,1 odsto, i to je glavni faktor povećanja procene rasta BDP-a za ovu godinu. Projekcija rasta industrije povećana je sa 0,4 na

Foto: EPA / STEPHANE LECOCQ

1,1 odsto, dok je očekivana stopa rasta građevinarstva smanjena sa 8,5% na 5,7%. Sa proizvodne strane, stub privredne aktivnosti u ovoj godini ostaju usluge.

Glavni rizik za ostvarenje ove projekcije, kreatori rebalansa vide u daljoj eskalaciji sukoba na Bliskom istoku.

„Kroz dodatni rast cena energenata i transportnih troškova mogla bi da pojača inflatorne pritiske, pogorša odnose razmene i dodatno oslabi ionako usporenu tražnju najvažnijih spoljnotrgovinskih partnera, pre svega evrozone. Nasuprot tome brža stabilizacija prilika na energetskim tržištima, snažnija in-

vesticiona aktivnost povezana sa pripremom izlozbe EKSP0 2027 i brži oporavak spoljne tražnje mogli bi da doprinesu i višoj stopi rasta od projektovane“, navodi se u obrazloženju rebalansa budžeta.

Osnovni razlozi za donošenje rebalansa su, kako se navodi, uskladjivanje prihoda sa novom procenom privrednog rasta i program podrške stanovništvu, odnosno pre svega jednokratna davanja penzionerima. Planira se povećanje deficita u odnosu na originalni budžet za 59 milijardi dinara i iznosiće 396 milijardi dinara ili 3,4 milijarde evra.

Na prihodnoj strani, naplata PDV-a i poreza na dobit preduzeća su iznad projektovanih, dok su prihodi od akciza na naftne derivate manji nego što je planirano prilikom izrade budžeta, pre svega zbog smanjenja akcize od pet do 25 odsto.

Rebalansom budžeta za 2026. godinu predviđeni su ukupni budžetski prihodi i primanja u iznosu od 2.527,2 milijardi dinara, što je za 112,4 milijardi dinara, odnosno 4,7 odsto, više u odnosu na iznos predviđen originalnim budžetom.

Porez na dohodak u rebalansu planiran je u iznosu od 154,5 milijardi dinara, što je za četiri milijarde dinara (2,7%) više u odnosu na originalni budžetski iznos. Glavni razlog revizije navise jeste pozitivan bazni efekat, odnosno bolje ostvarenje ove kategorije prihoda na kraju 2025. godine, uz stabilna kretanja zarada i zaposlenosti u dosadašnjem delu 2026. godine, objašnjava se.

Prihodi od poreza na dobit značajno su povećani u odnosu na originalni budžet i to za 8,7 odsto, ili za 24 milijarde dinara. I procena prihoda od PDV revidirana je navise i to za 28 milijardi dinara, odnosno 2,6 odsto, sa 1.084 na 1.112 milijardi dinara. U Ministarstvu finansija ocenjuju da je stabilizovana potrošnja i da je naplata PDV-a bolja od očekivanog na osnovu prošle godine.

► **Privredni rast ove godine biće određen u potpunosti domaćom tražnjom, s obzirom na to da je rast lične potrošnje domaćinstava 4,4 odsto**

„Dodatnu podršku projekciji pruža očekivani efekat paketa mera podrške stanovništvu čija je realizacija predviđena u trećem kvartalu i koji bi trebalo da podstakne potrošnju u završnom delu godine“, navodi se u obrazloženju rebalansa.

Projekcija prihoda od akciza revidirana je naniže za 23 milijarde dinara, sa 453,3 na 430,3 milijardi.

Neporeski prihodi procenjeni su u iznosu od 382,9 milijardi dinara, uključujući sopstvene prihode indirektnih budžetskih korisnika, što je za 79,6 milijardi dinara više od iznosa predviđenog originalnim budžetom.

U svakoj analizi budžeta uvek je interesantnije videti na šta će biti potrošen novac prikupljen od građana i privrede.

Ukupni rashodi i izdaci rebalansiranog budžeta iznose 2.923 milijardi dinara i povećani su navise za 171,45 milijarde dinara (6,23%). Rashodi za zaposlene povećani su 2,1 odsto ili 13,8 milijardi dinara rebalansom. Rashodi za korišćenje roba i usluga su povećani za 14 milijardi ili 5,17 odsto, a u obrazloženju se navodi, prilično uopšteno, da se povećavaju izdaci za univerzitete, sudove i tužilaštva, generalni sekretarijat i organizaciju događaja od značaja za R. Srbiju.

Sredstva za otplatu kamata na javni dug umanjena su u odnosu na originalni budžet za blizu 15 milijardi dinara ili oko sedam odsto. Planirani su na 197,4 milijarde dinara.

S druge strane, sredstva za subvencije su povećana za 29,2 milijarde dinara ili za 13,6 odsto. Navodi se da su ova sredstva izdvojena pre svega za oblast drumskog transporta i održavanje putne infrastrukture, što se verovatno odnosi na Puteve Srbije, kao i za projekat izgradnje infrastrukture na vodnom zemljištu.

Najveći rast rashoda rebalansom će zapravo biti u dotacijama organizacijama za obavezno osiguranje i to za 51,7 milijardi dinara ili 13 odsto. Prema obrazloženju, to se odnosi pre svega na dotacije PIO fondu, za isplatu redovnih penzija i za jednokratne isplate za podršku penzionerima, što je zapravo program koji je najavljen za septembar i glavni razlog rebalansa budžeta. U istom paketu je i povećanje izdataka za socijalnu zaštitu od 21,5 milijardu dinara, kao jednokratnu pomoć koja je najavljena korisnicima socijalne pomoći, boračke zaštite itd. Za jednokratnu pomoć biće izdvojeno i dodatnih 25,8 milijardi dinara iz stavke ostali tekući rashodi.

Kapitalni rashodi su uvećani u odnosu na originalni budžet za 20 milijardi dinara (3,3 odsto), a u obrazloženju se navodi da su sredstva između ostalog usmerena na vojsku i izgradnju EKSP0 2027. Ukupna javna kapitalna ulaganja u ovoj godini prema rebalansu trebalo bi da iznose 623,4 milijarde dinara.

M. Obradović

